

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1028/2024
19.09.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светлане Томић Јокић, председника већа, Бојане Пауновић, Дијане Јанковић, Александра Степановића и Слободана Велисављевића, чланова већа, са саветником Машом Денић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Вељка Мрдака, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Сомбору К 225/23 од 05.01.2024. године и Вишег суда у Сомбору Кж1 69/24 од 29.04.2024. године, у седници већа одржаној дана 19.09.2024. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Вељка Мрдака, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Сомбору К 225/23 од 05.01.2024. године и Вишег суда у Сомбору Кж1 69/24 од 29.04.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сомбору К 225/23 од 05.01.2024. године окривљени АА оглашен је кривим за кривично дело насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајњу од девет месеци, у коју казну му је урачунато време проведено у притвору од 21.03.2023. до 25.04.2023. године и време проведено на издржавању мере забране напуштања стана од 25.04.2023. до 05.01.2024. године. Истом пресудом окривљени је обавезан да плати трошкове судског паушала у износу од 8.000,00 динара, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења.

Пресудом Вишег суда у Сомбору Кж1 69/24 од 29.04.2024. године одбијене су као неосноване жалбе ОЈТ Сомбор и жалба браниоца окривљеног АА, а првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА, адвокат Вељко Мрдак, због битне повреде

одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев и преиначи побијане пресуде тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе за наведено кривично дело или побијане пресуде укине и предмет врати суду на поновни поступак и одлучивање, као и да у смислу члана 488. став 3.ЗКП одложи извршење правноснажне првостепене одлуке.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховном јавном тужиоцу, у складу са одредбом члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа коју је одржао без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство, у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет те је након оцене навода захтева, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Бранилац окривљеног АА, адвокат Вељко Мрдак, захтев за заштиту законитости подноси због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП наводећи да се побијане правноснажне пресуде заснивају на доказима на којима се по одредбама Законика о кривичном поступку не могу заснивати и то исказу сведока ББ, радника Центра за социјални рад и извештају Центра за социјални рад Сомбор. У вези са тим, бранилац окривљеног наводи да је оштећена током кривичног поступка искористила своје законско право да не сведочи, па самим тим, суд, по мишљењу браниоца, није могао користити као доказ исказ наведеног лица, с обзиром да се сведок изјашњавала о посредним сазнањима која су јој позната из навода које је оштећена изнела пред Центром за социјални рад.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, по оцени Врховног суда, не могу се прихватити као основани, из следећих разлога:

Према стању у списима предмета, суд је у доказном поступку, између осталог, извршио увид у извештај Центра за социјални рад Сомбор од 13.03.2023. године и испитао као сведока ББ, представника ЦСР Сомбор педагога.

Центар за социјални рад, према одредби члана 120. став 1. тачка 3) Закона о социјалној заштити, има јавна овлашћења и у складу са законом, између осталог, предузима прописане мере, покреће и учествује у судским и другим поступцима.

Према одредби члана 4. став 2. Правилника о организацији, нормативима и стандардима рада центра за социјални рад, Центар у вршењу јавних овлашћења у складу са законом, између осталог, доставља на захтев суда мишљење о сврсисходности мере заштите од насиља у породици коју је тражио овлашћени

тужилац. Одредбама члана 4. став 1. тачка 13) и члана 7. Закона о спречавању насиља у породици, између осталог, предвиђена примена овог закона у кривичном поступку за кривично дело насиље у породици из члана 194. КЗ и Центар за социјални рад као установа надлежна за спречавање насиља у породици.

Из цитираних одредби произлази да је Центар за социјални рад установа која је законом овлашћена да даје налаз и стручно мишљење у предметима насиља у породици, као што је и у конкретној ситуацији случај, јер је извештај Центра за социјални рад Сомбор од 13.03.2023. године израђен током процене ризика од насиља у породици, у смислу одредби члана 15. и 16. Закона о спречавању насиља у породици. Сходно томе, исказ сведока ББ, која је потписница извештаја Центра за социјални рад Сомбор од 13.03.2023. године у који је суд извршио увид, а која се у свом исказу изјаснила о сазнањима до којих је дошла по пријави породичног насиља, у својству педагога у Центру, обављајући дужност на основу законских овлашћења, током процене наведеног ризика од насиља, представљају доказе на којима се пресуда може заснивати.

Према томе, околност што је оштећена искористила своје право да ускрати сведочење, не утиче на законитост других доказа, у конкретном случају на исказ сведока ББ, која се изјаснила о сазнањима до којих је дошла у оквиру обављања активности из свог делокруга рада у Центру за социјални рад када је обавила разговор са оштећеном у оквиру поступања по Закону о спречавању насиља у породици, иако је оштећена касније, у кривичном поступку, искористила право да не сведочи. Стога исказ наведене сведокиње, као и сам извештај Центра за социјални рад нису незаконити докази.

Стога Врховни суд неоснованим оцењује наводе из захтева браниоца окривљеног да су правноснажне пресуде донете уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП односно да се правноснажне пресуде заснивају на недозвољеним доказима.

Осталим наводима захтева, бранилац оспорава чињенична утврђења судова и даје опширну анализу чињеничног стања, исказа сведока који су током поступка испитивани, шта је из ког исказа утврђено, те изводи сопствене закључке да оштећена није никада трпела насиље у породици. Осим тога истиче чињенице за које кривично дело је још окривљени гоњен и да је од наведене оптужбе тужилаштво одустало, као и да оштећена није прихватила психолошко – психијатријско вештачење, те изводи сопствене чињеничне закључке супротне закључцима првостепеног и другостепеног суда, на који начин оспорава побијане пресуде у смислу члана 440. ЗКП.

Међутим, повреда кривичног закона из члана 440. ЗКП, у смислу члана 485. став 4. ЗКП, не представља законом дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу, па се овај суд у оцену истих није упуштао.

Из изнетих разлога, Врховни суд је захтев за заштиту законитости оценио неоснованим и, на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Маша Денић, с.р.

Председник већа-судија
Светлана Томић Јокић, с.р.

За тачност отправака
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић